ANUL IX, No. 2685 — EDITIA A TREIA — VINERI 15 NOEMBRE 1896

NUMERUL 10 BANI
ABONAMENTELE
INCEP DE LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CAREĬ LUN
şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Bucureştĭ la Casa administraţieĭ
In Judeţe şi Streinătate prin mandate poştale
Un an în Ţară 30 Leĭ; în Streinătate 50 Le
Şase lunĭ 15 „ „ „ 25 „
Treĭ lunĭ 8 „ „ „ 13 „
Un număr în streinătate 20 banĭ
MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuiŭ strein în casă!
V. Alexandri

NUMERUL 10 BANI
ANUNCIURILE
In BUCUREŞTI şi JUDEŢE se primesc numaĭ la ADMINISTRAŢIE
In STREINATATE, direct numaĭ la administraţie şi la toate Oficiile de Publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . 0,30 b. linia
„ „ „ III . . . 2,— leĭ „
„ „ „ II . . . 3,— „ „
Un număr vechiŭ 20 banĭ

ADMINISTRATIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 88)
Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ
REDACTIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 88)

Stătescu şi Oculta

„NATIA“

Damblagiĭ se sprijinesc pe bastoane saŭ în cîrje; un guvern liberal care e în agonie, îşĭ sprijineşte neputinţa pe bătăuşĭ. Neonorabiliĭ «cetăţenĭ» aŭ fost adunaţĭ de prin circiumĭ, de prin penitenciare şi, la nevoie, prin cazărmile guarzilor comunalĭ şi ale guardiştilor de stradă: eĭ aŭ fost mobilizaţĭ, instruiţĭ şi *superioriĭ* aŭ căutat să profite de toate progresele «ştiinţeĭ» făcute în ceĭ opt anĭ de guvernămînt conservator. Desigur că nu va fi dat uităreĭ nicĭ *chinorosul* şi nu-ĭ de mirare ca ungătoriĭ de erĭ, să fie şi eĭ înşi-şĭ unşĭ, astă-zĭ.

Privitor imparţial al acestor operaţiunĭ strategice, spectator care am văzut la lucru şi pe Ulmeanu şi pe Nastrapelea şi pe căpitanul Stănciulescu, ca şi pe «cetăţeanul» Creţu, trebuie să recunosc că perfecţionarea acestuĭ aşezămînt constituţional se cuvine maĭ ales liberalilor. Intre bandele colectiviste şi cele conservatoare există o deosebire capitală. Creţu şi Brătescu nu-şĭ mobilizaŭ armatele de cît în timp de alegerĭ. Cîmpul operaţiunilor era atuncĭ deschis, localurile de vot asediate, cetăţeniĭ bănuiţĭ că votează cu opoziţiunea transformaţĭ în negri de ocazie, şefiĭ opoziţiuneĭ înjuraţĭ şi măscăriţĭ de toate haimanalele, alegătoriĭ se improvizaŭ şi fie-care *băiat* vota de cîte cincĭ-şease orĭ la fie-care secţiune, iar după publicarea rezultatuluĭ cohortele avinate şi zgomotoase plecaŭ să manifesteze pentru reuşita «zdrobitoare» a stăpîniriĭ. Odată alegerile isprăvite, armata era desconcentrată, licenţiată, şi toţĭ aceĭa carĭ făcuseră succesul guvernuluĭ, eraŭ trimişĭ la vetrele lor. Cînd zic la *vetre*, exagerez, fireşte. Pentru a fi maĭ exact, voiŭ spune că fie-care era retrimis la slujba respectivă din carĭ *demisionase* pe timpul alegerilor. Nu e vorba, din cînd în cînd, cîte una din vitejiile Olangiilor şi Foloştinilor, se trecea la nemurire prin ziare şi în timp... de pace; dar acesta era maĭ mult efectul vre uneĭ beţiĭ, de cît punerea în practică a unuĭ sistem.

Cînd a fost nevoie de împiedecat o manifestare, guvernul conservator a scos pur şi simplu armata, a baricadat stradele, a uzat de somaţiunile procurorilor şi a adus linişteа prin mijloacele obicinuite.

Sub guvernul liberal, bătăuşul ia o însemnătate mult maĭ mare în statul romîn. El nu operează numaĭ în timp de alegerĭ, ci devine auxiliarul parchetuluĭ şi al poliţieĭ în toate împrejurările. El se prezintă la *Orfeŭ* şi la *Bossel* şi sparge întrunirile publice, el se bate pe plaţa teatruluĭ cu «bandele opoziţioniste», el este în dealul Mitropolieĭ şi face «contra-manifestare» spărgînd capetele cetăţenilor, el în sfîrşit se duce pe la ziarele antiguvernamentale şi *învaţă minte* pe ziariştĭ ca să maĭ atace guvernul.

— Ce poftiţĭ? întreba politicos reposatul Nicolae Kirilov, care scria la *Epoca*, pe bătăuşiĭ carĭ invadase localul redacţieĭ şi-ĭ devastaseră.

—Ce poftim? Uite să spuĭ măgarilor carĭ scriŭ la voĭ, că *naţia* le porunceşte să nu maĭ scrie *porcăriĭ* la gazetă.

Şi pentru ca porunca să nu fie uitată, bietul ziarist a fost pus în poziţiune să aprecieze şi greutatea pumnuluĭ *naţieĭ*.

Bătăuşul liberal este *naţia*, şi în această calitate el înlocuieşte toate cele-l-alte aşezăminte: *naţia* este maĭ presus de rege, de Parlament de tribunale, de guvern chiar, de oare-ce ce ar face guvernul liberal fără *naţie*?

Revenind la putere liberaliĭ, era natural ca şi *naţia* să-şĭ facă apariţiunea. Ea a şi început chiar să opereze prin mahalale. Sîmbătă, însă, va fi prima reprezentaţiune publică. Cetăţeniĭ adunaţĭ în jurul D-luĭ Fleva, vor porni să manifesteze la Cameră. Guvernul, ca să se arate *popular*, le-a pregătit o *contra-manifestaţiune*, care, de sigur, ar consta în mijloace foarte expresive, ca spargerea capetelor, frîngerea coastelor, darea cetăţenilor *tava*, *căţeaua* şi alte micĭ exerciţiĭ de luptă cu mîna şi cu ciomagul.

Pînă vom azista la reprezentaţiune, eŭ, cetăţean spectator al «luptelor» politice, am căutat să stabilesc diferinţa şi fisiognomia armatelor *cetăţeneştĭ*, sub ambele partide istorice, şi cred că am găsit punctele de deosebire.

Const. Mille.

SATIRA POLITICA

Născut-mort

Barbişonitul Alexandru Djuvara devenit „cîrjă“ din graţia D-luĭ Eugen Stătescu, n'a putut deveni ministru graţie D-luĭ Dimitrie Sturdza.

O zi, dar o zi întreagă, adică 24 de ore, Alexandru Djuvara s'a crezut ministru, toată ziua a dat fuga prin oraş, scările D-luĭ Stătescu le-a vizitat cu o asiduitate nepomenită, iar noaptea somnul ĭ-a fost agitat şi prin vis nu vedea de cît caĭ verzĭ pe pereţĭ, în formă de portofoliŭ ministerial.

S'a întîmplat, însă, ca omul să se deştepte şi să pată ca simigiul din poveste. Tablaua cu ouăle producătoare de portofoliŭ a căzut, ouăle s'aŭ spart şi bietul Djuvărică a rămas *semplu* muritor, el şi cu barbişonul dumnealuĭ.

Noĭ regretăm din suflet păţania „omuluĭ-cîrjă“ căcĭ prezenţa sa pe banca ministerială ne-ar fi dat multă materie pentru zeflemea.

Djuvărică şi ministru!... Apoĭ să nu te apuce istericalele!

Vax.

ALTE COMBINAŢIUNI

Cînd un guvern e pe ducă, cînd se clatină şi stă să cadă, atuncĭ tot felul de combinaţiunĭ politice se alcătuesc în jurul putereĭ.

Aceasta e situaţiunea cabinetuluĭ actual, despre a căreĭa cădere nimenĭ nu se maĭ îndoieşte, afară, poate, de D-niĭ Sturdza şi Alexandru Djuvara.

In afară de încercările de a readuce pe D. Fleva în partid şi de a se opera o nouă concentrare liberală sub o altă firmă, în afară de un al douilea minister Sturdza cu totul remaniat şi compus din alte elemente, la ordinea zileĭ avem o nouă combinaţiune, una proaspătă şi foarte originală, alianţa Carp-Stătescu saŭ alianţa, junimiştilor cu tineriĭ liberalĭ nemulţumiţĭ.

Nu putem garanta că toate aceste combinaţiunĭ să fie expresiunea puruluĭ adevăr, nu putem şti pînă la ce punct aŭ ajuns tratativele dintre junimiştĭ şi liberalĭ, orĭ dacă aceste tratative urmează; constatăm numaĭ că guvernul trebuie să fie foarte bolnav, dacă zvonul public îĭ caută moştenitorul.

Cînd guvernul e stabil, adversariĭ îl combat, dar nimenea nu inventează guverne de mîine, datorite la tot soiul înjghebărĭ; astă-zĭ însă, asemenea supoziţiunĭ sînt permise şi ele găsesc credit în opiniunea publică.

Aceasta e cea maĭ puternică dovadă că guvernul se clatină.

Dragoş.

Reformatorul Poni

Miniştriĭ liberalĭ, dacă nu se ilustrează prin reforme serioase, prin concepţiunĭ mărete, prin ideĭ cu orizonturĭ largĭ, apoĭ se ilustrează prin meschinăria reformelor, prin micimea răzbunărilor, prin şicaneria şi pedanteria formalistă.

Sub conservatorĭ, Ghedem Teodorescu devenise celebru prin anchetele ce le făcea în persoană, pentru a stabili identitatea şi paupertatea nenorociţilor văduve, carĭ primiaŭ de la 50 banĭ pînă la 5 leĭ pe lună din fondul milelor de la ministerul instrucţiuneĭ publice.

Şi D. Ghedem Theodorescu era tot liberal, fiŭ din popor, om crescut în nevoie şi învăţat cu ajutorul altora.

Acum liberaliĭ ne daŭ un alt specimen de Ghedem în persoana D-luĭ Poni.

Noul ministru al şcoalelor, tăcînd pînă la vîrsta de cincĭ-zecĭ de anĭ, s'a arătat tuturor ca un profund cugetător, atuncea cînd, în calitate de preşedinte al unuĭ consiliŭ general al instrucţieĭ, a rezumat cu dibăcie dezbaterile consiliuluĭ.

De atuncĭ Poni a devenit sinonim cu mare reformator al învăţămîntuluĭ public şi privat.

E ministru de un an, şi toată lumea aşteaptă marile reforme.

Eĭ bine, aşteptările tuturor nu aŭ fost înşelate. D. Poni, dacă nu va reforma legea învăţămîntuluĭ secundar, a făcut însă altă reformă mult maĭ mare.

Pînă la D-sa, taxele pentru examenele de la facultatea de drept se plăteaŭ de elevĭ la secretariatul facultăţeĭ. D. Poni, ca un faĭmos reformator, a decis ca acele taxe să se plătească la minister. Şi eleviĭ aleargă acum la minister, iar de aci sînt trimişĭ la casieria generală şi de la casierie invitaţĭ să se ducă la minister.

Inteligentă reformă, n'avem ce zice, şi sîntem sigurĭ că dicţionarele în viitor, cînd vor înregistra cuvîntul *Poni*, drept orĭ-ce explicaţie, vor spune: *Vezĭ cuvîntul reformator.*

Ianus.

LINIŞTE ORĬ PANICĂ?

Chestiunea orientală pare că a întrat în stadiul cel maĭ calm. In realitate însă, ea urmează a preocupa diplomaţia Europeĭ, care nu poate găsi mijlocul uneĭ rezolvărĭ pacînice.

De vre-o cîte-va săptămînĭ, ştirile din Constantinopol sînt din cele maĭ liniştite.

Liniştea şi mulţumirea sînt însă numaĭ aparente. Calmul care domneşte de vre-o cîte-va săptămînĭ, nu e consecinţa mulţumireĭ, ci a friceĭ. Fie-care, fie el creştin saŭ musulman, tace de frică şi ceea-ce de departe ni *se pare linişte, nu e de cît o panică mereŭ crescîndă*, care, ca toate panicele, va trebui să sfîrşească printr'o reacţiune sîngeroasă.

Greutăţile

Şi ar fi chiar foarte natural aceasta, cînd într'o ţară ca Turcia voieştĭ să introducĭ cu de-a-sila şi în cîte-va lunĭ numaĭ, reformele cele maĭ radicale. *„Turcia nu se schimbă“*, a zis cu multă dreptate prinţul Lobanoff, şi orĭ cîtă osteneală şĭ-ar da Europa, imperiul turcesc va rămîne vecinic putred.

Pentru a introduce reforme în Turcia, trebueşte maĭ întîĭ reformată religia musulmană, care e strîns legată cu organizaţiunea statuluĭ turc. Religiunea musulmană nu se va reforma, însă, cu atîta uşurinţă într'un stat atît de fanatic ca cel musulman.

Turcul suportă totul, insulte, înjosirĭ, biruri, dar cînd te atingĭ de religiunea luĭ, el devine o fiară sălbatecă şi, fără a se îngriji de avutul săŭ, arde şi zdrobeşte totul în calea sa.

Concertul european

Şi dacă ar fi numaĭ această piedecă, poate că Europa ar găsi un mijloc pentru a pune frîŭ fanatizmuluĭ musulman; dar afară de chestia religioasă, maĭ sînt alte două chestiunĭ nu maĭ puţin importante, şi anume: *chestia financiară* şi *rivalitatea statelor europene.*

Intr'adevăr, pentru a introduce reforme radicale în Turcia, nu ajunge a le decreta, ci trebuie să le şi aplicĭ. Pentru aplicarea lor, trebuiesc însă banĭ, şi banĭ foarte mulţĭ; iar Turcia este cu totul sărăcită. Europa nu va da banĭ, căcĭ rivalitatea între marile state e atît de mare, că nicĭ un stat nu îndrăzneşte să întreprindă cea maĭ mică tratare cu sultanul, de teamă a nu fi dejucat de rivalele sale.

Val.

Vederĭ din Capitală

IMPRIMERIA STATULUI

Stătescu şi Oculta

Stătestiştiĭ. — Ministerul domeniilor. — Prefectura de Ilfov. — D. Sturdza furios.

In lupta încinsă între D. P. S. Aurelian şi Oculta, cel d'întîĭ a simţit că ar fi zdrobit de asociaţia de la Banca Naţională, dacă s'ar încerca să lupte singur. Şi cum nicĭ D. Stolojan, nicĭ D-niĭ Nacu şi Fleva nu ar fi fost de-ajuns pentru ca să doboare Oculta, D. Aurelian, prin amiciĭ D-sale, a căutat să puie în faţa Oculteĭ o putere cu care D-niĭ Cantacuzino şi Sturdza să se teamă de a intra în luptă.

Stătestiştiĭ

Tineriĭ din jurul D-luĭ Eugeniŭ Stătescu, asmuţiţĭ de vulpoiĭ din grupul D-luĭ Aurelian, aŭ tăbărît pe aşa numitul Benjamin al colectităţeĭ, pentru a-l hotărî să-şĭ apere puişoriĭ.

— Nu vezĭ, ĭ-aŭ spus eĭ, că Sturdza şi Cantacuzino vor să te anihileze cu totul?

In minister vor să bage numaĭ de aĭ lor, prefecturile le împart după gustul lor, toate funcţiile importante le distribuie D. Cantacuzino numaĭ la amiciĭ săĭ. Dar D-ta, D-ta eştĭ consultat vre-o dată? Intrebatu-te-aŭ eĭ dacă vreĭ să-ţĭ numeştĭ vre-un partizan al D-tale unde-va? In ţară, deja nu se maĭ vorbeşte de Eugeniŭ Stătescu, după vorbele pe carĭ le spun eĭ tuturor la ureche, de cît ca de un bolnav tolerat în guvern. Noĭ, amiciĭ D-tale, nu putem tolera aceasta şi te rugăm să te hotăreştĭ a arăta ţăreĭ că dictezĭ în partid.

Ministerul domeniilor

Plîngerile amicilor nu aŭ rămas fără de efect.

D. Eugeniŭ Stătescu s'a şi decis să puie piciorul în prag. D. Sturdza a luat portofoliul domeniilor de la D. Palladi, pentru ca să învîrtească cu el un şurup D-luĭ Aurelian, dar de-o-dată apare D. Stătescu.

— Portofoliul domeniilor, zice D-sa, să-l daţĭ amiculuĭ meŭ Alexandru Djuvara, care e cîrja bătrîneţelor mele.

Toate combinaţiile D-luĭ Sturdza aŭ căzut în baltă. Şi Oculta se zbate acum ca în gura şarpeluĭ pentru ca să zmulgă portofoliul domeniilor din mîna D-luĭ Djuvara.

Prefectura de Ilfov

Acum e vacant locul de prefect al judeţuluĭ Ilfov. Şi miniştriĭ sînt incapabilĭ să hotărască pe cine să numească în acest post.

D. Stolojan ar fi voit să dea prefectura de Ilfov D-luĭ Grigore Giani, actual inspector administrativ.

D. Cantacuziuo sprijinea pe D. Lipati. Dar, hop, iarăşĭ apare D. Stătescu.

— Prefectura de Ilfov s'o daţĭ D-luĭ N. Iulian, deputatul colegiuluĭ al III-lea de Ialomiţa.

Şi iarăşĭ toate cele-l'alte combinaţiĭ aŭ căzut în baltă.

D. Sturdza furios

Atitudinea D-luĭ Eugeniŭ Stătescu înfurie maĭ mult ca toate cele-l'alte neînţelegerĭ pe D. Sturdza.

D-sa conta pe înţelegerea D-sale cu D. Stătescu, ca să învingă dizidenţa D-luĭ Fleva, pretenţiunile D-luĭ Aurelian, poftele tinerilor şi chiţibuşurile D-luĭ Stolojan. Şi era foarte vesel primul-ministru că D. Stătescu a vorbit la consfătuire, susţinîndu-l în chestia Ghenadie, dar nu-şĭ închipuia că în schimb o să-ĭ ceară ministerul domeniilor, prefectura de Ilfov şi alte locurĭ pentru amiciĭ săĭ.

Incurcătura din sînul mareluĭ partid devine din ce în ce maĭ mare.

Rep.

Din lumea suferinzilor

Conjuctivita granuloasă. — Infirmeriile militare. — Infirmeria de la Teiş. — Insuficienţa ajutoarelor medicale.

Un specialist, cetind în *Adevĕrul* ştirea că regele a cerut ministruluĭ de războiŭ un raport asupra cauzelor mareluĭ număr de granuloşĭ în armată, se grăbeşte a trimite prin poştă redacţiuneĭ noastre cîte-va notiţe asupra conjuctiviteĭ granuloase în armată şi asupra pricinilor carĭ ajută la întinderea aceşteĭ epidemiĭ printre soldaţĭ.

Intr'adevăr, proporţiile ce a luat în zilele din urmă această boală, sînt de natură a inspira serioase temerĭ. Sînt astă-zĭ peste 1.400 granuloşĭ în armată, şi toţĭ sînt grămădiţĭ în infirmeriĭ; — numaĭ Teişul are peste 500. Şi dacă în aceste infirmeriĭ bolnaviĭ ar căpăta îngrijirile trebuincioase, încă n'am avea nimic de zis; dar granuloşiĭ carĭ încap pe mîna infirmierilor armateĭ, după două-treĭ zile de la internare, pierd cu desăvîrşire speranţa de a se maĭ însănătoşi. Despre aceasta însă, voiŭ vorbi maĭ la vale.

*

In primul rînd, voiŭ căuta să arăt — fireşte servindu-mă de notiţele specialistuluĭ — de ce conjuctivita granuloasă e răspîndită în cazărmĭ.

Pentru acest sfîrşit, n'am de cît să zugrăvesc viaţa ce duce soldatul nostru, — bine înţeles lăsînd la o parte ghionţiĭ ce încasează zilnic de la superiorĭ şi mîncarea nesănătoasă ce i se dă de către.... bucătar.

Serviciul greŭ din cazărmĭ, lipsa de apă pentru spălatul oamenilor şi totala lipsă de aier sănătos din dormitoare; apoĭ, faptul că bietul soldat trebuie să doarmă îmbrăcat cu toate efectele ce poartă ziua—ca să nu i le fure *camaraziĭ* — şi să-şĭ pună cismele şi obielele murdare sub cap— tot pentru bine-cuvîntatul motiv de maĭ sus, — toate acestea şi încă altele multe pe carĭ le ignoră condeiul meŭ, explică în de ajuns, cred, de ce boalele de ochĭ şi-aŭ făcut din cazărmĭ un fel de domeniŭ al lor.

*

Faptul că această boală s'a întins aşa de mult în armată, devine cu mult maĭ îngrijitor cînd te gîndeştĭ că ceĭ internaţĭ în infirmeriile de ochĭ nu se maĭ vindecă.

Un granulos, după ce stă într'o infirmerie cîte opt şi chiar zece lunĭ peste termenul de încazarmare, iese tot bolnav şi duce în familia sa, în satul săŭ, în oraşul săŭ, germenul aceşteĭ îngrozitoare epidemiĭ.

Şi ceea-ce se afirmă aci, e foarte uşor de controlat. Cîte-va ceasurĭ la infirmeria din Teiş ajung pentru a convinge cu prisos pe orĭ-cine, fie el cît de profan în ale medicineĭ, că ceĭ internaţĭ aci, în loc să se vindece, candidează la orbire.

Şi cînd te gîndeştĭ că acest răŭ teribil se poate vindeca aproape cu o cheltuială de nimic!... Căcĭ ştiut este că granuloza — maĭ ales cînd e la început, — se vindecă prin spălarea părţilor infectate.

*

Dar fiind-că e vorba de infirmeria de la Teiş, cred că o descripţiune a eĭ n'ar strica. Şi această descripţie se poate face în cîte-va cuvinte.

Inchipuiţi-vă nişte barace lungĭ, cu o ventilaţiune arhideluviană, iar înăuntrul lor peste 500 de granuloşĭ, — şi vă veţĭ putea face ideie de infirmeria de la Teiş.

Pentru îngrijirea unuĭ aşa de mare număr de bolnavĭ, cîţĭ medicĭ credeţĭ că sînt? Numaĭ **unu!**

Şi dacă aĭ socoti numaĭ *cîte un minut* de fie-care pacient, ĭ-ar trebui nenorocituluĭ medic *opt ore* de muncă neîntreruptă pentru a îngriji pe toţĭ granuloşiĭ.

Dar care e medicul acela care, *într'un minut*, să poată spăla ochiĭ unuĭ granulos? Şi apoĭ, ce mînă trebuie să aibă un doctor pentru a o putea ţine, *opt ore în şir*, în poziţiune verticală?

Eĭ bine, toate acestea silesc pe bietul medic să însărcineze, rînd pe rînd, pe ceĭ maĭ inteligenţĭ dintre pacienţĭ, ca să spele ochiĭ celor-l'alţĭ. Dar irigatorul ce servă la duşul ocular, trecînd din mîna murdară a unuia în mîna murdară şi contaminată a celuĭ-l'alt, în loc să spele, infectează şi maĭ mult pleoapele bolnave ale aceluia pe care cruzimea destinuluĭ l-a dus, din cazarma corpuluĭ, în infirmeria din Teiş. Şi apoĭ, o ast-fel de operaţiune, în loc de lecuire, naşte „conjuctivita blenoragică“, boală care aduce dupe sine o orbire sigură.

*

Infirmeria din Teiş, fiind un kilometru departe de rîul Ialomiţa, se crede de toată lumea că îndestularea apeĭ aduce după sine o curăţenie îndestulătoare.

Lucrurile însă nu staŭ ast-fel.

Şi aceasta nu ne miră: ca să existe curăţenie, trebuie să fie oamenĭ destoinicĭ carĭ s'o facă,—şi tocmaĭ aceştia lipsesc la Teiş, şi, poate, la toate cele-l'alte infirmeriĭ de acest soiŭ.

Ingrijirea a **500** *de bolnavĭ* e o muncă îngrozitor de mare pentru un medic, o muncă fenomenal de enormă, care, în loc să stimuleze pe un doctor, îĭ omoară orĭ-ce voinţă, îl face să devină nepăsător, rece, cum de-altmintrelea devine orĭ-ce om în faţa imposibiluluĭ.

Aşa fiind, nu ne miră nicî proporţiile urîaşe ce a luat granuloza în timpiî din urmă, nicî nepăsarea — dacă o putem numi ast-fel — a doctorilor militarî de pe la infirmeriile de ochî. Ceea-ce ne miră, e nepăsarea tuturor miniştrilor de războiŭ carî s'aŭ succedat, fără a se îngriji de starea armateî noastre.

Rug.

IMPRESIUNI şi PALAVRE

Cum am devenit autor

Evenimentele marî aŭ cîte o-dată cauze din cele maî micî. Se zice, de pildă, că dacă Napoleon cel mare a pierdut bătălia de la Vaterloo, este că a suferit de colice cu o noapte înainte. Aş putea să citez o sută de asemenea exemple, dar mă opresc acî.

Tot aşa şi faptul că am devenit *autor*, se datoreşte altor împrejurărî, de cît doruluî de a trece la posteritate şi a fi admirat orî înjurat de contimporaniî meî, lucru carî îmî este perfect egal.

Cum însă ţiŭ să fac cunoscut cetitorilor şi cetitoarelor mele cum am devenit autor, uîte o să povestesc „geneza“ volumuluî care azî se resfaţă obraznic la ferestrele librăriilor şi opreşte publicul cu titlul luî verde şi decî plin de speranţă, dacă n'o fi de spanac: *Scrisorî către iubita.*

Maî acum o lună, intraî în vorbă cu *aproprietarul!*

— Ştiî, *Chiţibuş*, plec prin Decembrie în străinătate...

—Şi pe mine mă laşî să deger de frig aicî şi să-mî storc creierii ca să găsesc subiecte nouî? îî ziseî eŭ plîngător....

— De! ce să-ţî fac? vino şi tu cu mine...

— Dar n'am parale...

— „Caută şi veî găsi“, este deviza Romînuluî, îmî zise sentenţios patronul şi eŭ m'am pus pe căutat.

Cum să fac parale de călătorie? Să-mî vînd haînele? nu eram să îaŭ maî nimic pe ele. Garderoba mea de rezervă constă în treî perechiî de pantalonî cu ochelarî. O să-mî *lichidez* biblioteca, mî-am zis, şi un anticar mî-a oferit *treî-zecî şi opt de leî*—de abîa cu ce să ajung la Viena şi încă în *clasa a III-a*. Am căutat să-mî vînd condeîul şi am fost tratat cu refuz în toate părţile pe unde am fost. N'am reuşit nicî măcar să mă desfac de conştiinţa şi principiile mele, de oare-ce toate locurile de miniştri, senatorî, deputaţî şi chîar de comisarî de poliţie eraŭ ocupate....

Ce să mă fac atuncî? Şi un glas năuntric mî-a spus taînic: fă-te *autor?*

Autor! Autor! e lesne de spus, dar cum? Moldovean din naştere, mî-a venit „mintea moldoveanuluî cea de pe urmă“ şi mî-am adus aminte că din ce am scris zilnic, timp de douî anî de zile, cu ce voiŭ pune de la mine, se poate alcătui un volum, pe care tipografiî să-l imprime, publicul să-l cumpere, baniî să se strîngă grămăjîoară în *Sala de Depeşî*, sutele să se înfrăţască cu alte sute, să se facă miî, *Chiţibuş* să le pună în pozunar şi să o plece spre cerul albastru al litoraluluî Mediteraneî, şi acolo să îa băî de lumină şi de căldură...

....Şi îată cum am devenit autor şi de ce azî, cînd volumul a fost comis, mă întreb gînditor dacă socoteala de-acasă va fi tot aşa ca aceea din tîrg, şi dacă devenind autor voî putea să *devin* şi în străinătate?

Chiţibuş

DIN PITEŞTI

(Corespondenţă particulară a *Adevĕruluî*)

Petiţia conservatorilor

Colectiviştiî din localitate, văzînd că se colportează petiţiunea conservatorilor către rege, în afacerea Ghenadie, adunîndu-se iscăliturî pe această petiţiune, aŭ făcut şi eî numaî de cît alte petiţiunî contrariî celeî d'întîî şi prin carî se cere alegerea unuî noŭ mitropolit.

Comisariî şi alţî agenţî aî colectiviştilor, poartă aceste petiţiunî prin oraş, silind pe cetăţenî a le iscăli, pe uniî ameninţîndu-î îar pe alţiî amăgindu-î. In acelaş timp, agenţiî îşî daŭ mare osteneală ca să afle pe aceî carî aŭ iscălit petiţiunea conservatorilor.

Un primar model

In comuna Băbana, plasa Piteştî, judeţu-Argeş, se află ca primar un om care nu însuleşte nicî una din condiţiunile ce trebuîe să aîbă un conducător al uneî comune.

Acest primar este ales de autorităţî, fără voîa sătenilor, aşa că numitul, văzîndu-se încurajat, găseşte cu cale a se purta cît maî neomenos faţă de sătenî.

Ast-fel, ca arendaş chîar într'această comună, spoliază pe sătenî într'un mod revoltător. Maî face şi pe negustorul şi chîar pe notarul, numaî ca să nu aîbă în primărie o a duoa persoană care î-ar putea da pe faţă potlogăriile. De asemenea, numitul primar ţine în curte cîte 5—6 oamenî ca slugî, muncindu-î ca pe nişte vite. Aceştia sînt sătenî pe carî primarul îî chîamă în curtea luî, sub cuvîntul că fac gardă.

Dacă bieţiî oamenî se împotrivesc de a veni, se pomeneşte fie-care amendat de la suma de leî 5 în sus.

Ar trebui să se ştie şi ce se fac baniî pe carî primarul îî incasează ca amenzî de la sătenî. De maî multe orî, contra acestuî primar s'aŭ făcut reclamaţiî din partea sătenilor, dar nu aŭ obţinut nicî un rezultat satisfăcător.

Mir.

Revoluţia în Asia

YOKOHAMA, 13 Noembrie.— După o depeşă din Seul, un oare care număr de ofiţerî coreenî aŭ fost arestaţî pentru că aŭ luat parte la o conspiraţie, care avea de scop de a pune mîna pe rege şi a-l aduce la palat.

Treî ofiţerî ruşî; cu 80 de marinarî şi un tun aŭ sosit la Seul.

TOKIO, 13 Noembrie. — O corabie de războiŭ trebuîe să plece în insulele Filipine, în urma ştirilor primite asupra răscoaleî.

Rebeliî aŭ repurtat o victorie, şi este temere de un atac asupra Manilieî.

CRONICA

Bine combate

D. Ir. Dumitrovicî bine-voîeşte a combate în chestia fostuluî mitropolit detronat şi drept aceea comunică directoruluî nostru colaborarea dumisale în modul următor:

Acest sinod, ca să scape din hăugaşul în care a căzut, trebuîe să compună o listă de toate *persoanele clericale* precum: călugărî, preoţî văduvî şi *laicî* cu titlurî academice dintre carî să se poată alege cîţî-va candidaţî la scaunul de mitropolit primat, şi apoî să ceară guvernuluî, ca între cele maî întîiŭ lucrărî, Corpurile Legiuitoare să voteze o lege specială, ca în singurul acest caz să se poată alege şi persoane afară din Sinod. Avem „arhimandriţî doctorî şi licenţiaţî în teologie cu oare-care aptitudine pentru treapta de mitropolit; avem *persoane laice care trăîesc celibatarî* foarte capabile şi etcetera.

E vorba, bine înţeles, de sinodul pederaştilor şi cele-l'alte.

Vorba e, însă, că colaboratorul Dumitrovicî are rezon...

Maî întîî, de ce adică nu ar fi *persoane clericale* şi laiciî, după cum sînt *călugărî* şi *popiî văduvî?* Ce-mî e Partenie şi ce-mî e fostul prim-procuror Costică Paraschivescu?

Ce deosebire între Timuş şi un ofiţer de roşiorî dintre amiciî luî Claymour.

Pe urmă *celibatarul* de la mănăstirea Neamţuluî, care drept orî-ce titlu academic poartă numele ilustru de Moralescu, de ce n'ar fi ales mitropolit?

O *persoană* atît de *celibatară!*

La drept vorbind, ăsta e şi candidatul sub-semnatuluî la scaunul de mitropolit primat şi să vedeţî dacă D. Sturdza nu l-ar săruta....

Bac.

Tîrgul Cerealelor

Brăila, 13 Noembrie, 1896

	cant.	gr.	preţ
Grîŭ	9,380	59—54½	11.50—9.65
Por.	600	58¾—	5.70—
Orz	11,885	48¾—41	5,72½·4.70
Secară	2,500	53½—	6,35—

Cereale sosite:

Pe apă			Pe uscat		
Grîŭ	Hectol.	—	Grîŭ	Hectol.	2400
Orz	„	10550	Orz	„	—
Por.	„	—	Por.	„	1000
Secară	„	—	Secară	„	3400

INFORMATIUNI

Cele spuse de noî cu privire la alegerea mitropoliţilor, ni le-a confirmat astă-zi un înalt prelat, într'o întrevedere pe care a avut-o cu un redactor al nostru.

Mitropolitul Moldoveî a fost convins şi învins. El a primit primaţia şi în locul său va fi ales episcopul Partenie.

Aceasta s'a hotărît erî în ultima consfătuire pe care regele a avut-o cu D. Sturdza la Sinaia.

Mitropolitul Iosif a cedat maî cu seamă cînd i s'a spus că palatul cere primaţia luî şi că ar aduce o ofensă nespus de mare regeluî, refuzînd.

Din Constantinopol se telegrafiază că toţî ataşaţiî militarî de la ambasade, aŭ plecat la Creta, unde vor lua parte la lucrările comisiuneî pentru introducerea reformelor decretate.

Maî mulţî arhiereî aŭ declarat că Sinodul hotărîse graţiarea luî Ghenadie şi a i se reda arhieria, dar că aŭ renunţat la aceasta, îndată ce Ghenadie a trimes regeluî cunoscuta petiţie.

Maî mulţî elevî aî Conservatoruluî din Bucureşti, ni se plîng că D-na Vachmann, soţia directoruluî, le-a poruncit să-şî cumpere şoşonî, căcî alt-fel nu-î maî lasă să între în şcoală, de oare-ce murdăresc covoarele şi preşurile din sălî.

De asemenea, ni se plîng că pînă nu vine profesorul nu li se deschid clasele, aşa că sînt nevoiţî să stea afară în ploaîe şi în frig.

D. Poni, în faţa neînţelegerilor ce există între prelaţî cu privire la alegerea pentru scaunele de mitropolit şi episcopî, î-a ameninţat în numele întreguluî guvern că dacă nu se liniştesc, va aduce pe Ghenadie şi îî va da apoî pe toţî afară. Episcopiî şi arhiereiî, departe de a se linişti, ameninţă guvernul cu o grevă generală.

Erî seară, o parte din oraş a fost aproape în întuneric. La toate casele lămpile ardeaŭ ca lumînările de seŭ, îar la tipografia noastră motorul de gaz a încetat să funcţioneze. Zadarnic am reclamat în toate părţile, la sucursala din calea Victorieî, cît şi la Uzină. Reclamaţiunile noastre nu aŭ fost satisfăcute. Aceasta dovedeşte că serviciul companieî de gaz a ajuns un adevărat scandal şi că direcţiunea îşî bate joc de public, de oare-ce aceste negligenţe se întîmplă aproape zilnic. *Compania de gaz* ar trebui să ştie că dacă are monopolul, totuşî publicul plăteşte gazul şi încă foarte scump, şi că atuncî cînd cine-va îa plată şi nu face serviciul, aceasta să numeşte pe limbă curentă *înşelăcîune.*

Primăria Capitaleî, în loc să organizeze bandele de bătăuşî, ar trebui să pună la rezon pe Domniî de la *Compania de gaz*, ca să bine-voîască să nu-şî maî bată joc de public.

Vom reveni, pînă cînd lucrurile se vor îndrepta.

Episcopul Silivestru de Huşî, a căruî nemulţumire în contra episcopuluî Partenie şi a guvernuluî e nespus de mare, a primit comunicarea de la guvern ca să nu îndrăznească să-şî pună candidatura la Mitropolia Moldoveî.

D. Sturdza l-a ameninţat în acelaş mod, cum l-a ameninţat Ion Brătianu la 1886, cînd cerea episcopatul de Galaţî.

Cauza pentru care D. Sturdza nicî nu vrea să audă de cererea şi pretenţiunile acestuî prelat, e că-l consideră ruso-fil şi conservator.

Pe de altă parte, se spune că şi regele se opune cu totul la alegerea de mitropolit a acestuî episcop, care e un învierşunat ortodox şi pe care nu-l poate suferi, cum nu l-a putut suferi nicî pe Ghenadie.

In consfătuirea ce se va ţine astă-seară în sala de şedinţe a Senatuluî şi la care D. Dim. Sturdza a convocat pe toţî deputaţiî şi senatoriî din majoritate, se va decide definitiv asupra alegereî preşedinţilor Corpurilor Legiuitoare, se va fixa definitiv data convocăreî mareluî colegiŭ electoral, pe care guvernul voeşte să-l convoace Marţî şi se va discuta şi asupra remanierei ministeriale.

Alegerea arhiereuluî Calistrat-Orleanu-Bîrlădeanul la scaunul de episcop al Dunăreî-de-Jos, s'a hotărît în mod definitiv în sferele guvernamentale.

Arhiereul Nifon Ploîeşteanul, fostul vicar a Mitropolieî, e hotărît a candida şi el la aces scaun.

Partizaniî D-luî Fleva îî vor da voturile.

Alaltă-erî a venit înaintea Curţeî de apel, secţia I, apelul făcut de Niţă Florescu, în contra sentinţeî tribunaluluî care 'î-a respins cererea de punere în libertate pe cauţiune. Inculpatul declarase că pentru a obţine liberarea sa provisoriŭ, depune ca garanţie toată averea mobilă şi imobilă, care se urcă aproximativ la 200.000 leî.

Curtea, care amînase hotărîrea pentru erî, a numit un expert a evalua averea luî Niţă Florescu şi apoî se va pronunţa asupra cerereî.

Se ştie că suma delapidată a fost de 43.000 eî din care nu s'aŭ găsit de cît 10.000 leî.

Putem afirma cu siguranţă că alegerea mitropolituluî s'a hotărît a se face Marţea viitoare. Aceasta pentru ca guvernul să nu poată fi interpelat în chestia detronăreî luî Ghenadie.

Decretul pentru convocarea mareluî colegiŭ va fi citit de D. Sturdza în şedinţa de Sîmbătă saŭ Lunî, atît la Cameră cît şi la Senat.

Corespondentul ziaruluî american „New York Herald“ fiind primit de sultanul, acesta i-a spus că toate reformele promise vor fi aplicate; dar trebuîe să se procedeze cu multă prudenţa, din cauza varietăţeî de interese a diferitelor rase, căcî de nu, revoluţiunea ar fi inevitabilă. Nu trebuîe să uităm, a adăogat sultanul, că în Turcia nu avem încă destule reţele de căî ferate, aşa că din cauza marilor distanţe, introducerea reformelor va maî întîrzia.

Noul budget al telegrafelor şi poştelor este alcătuit. El prezintă, faţă cu budgetul anuluî curent, cu 775 miî leî economiî la cheltuelî şi 200 miî leî spor la veniturî.

De la deschiderea Corpurilor Legiuitoare şi pînă după alegerea mitropolituluî, va fi interzisă intrarea fără bilete în tribunele Camereî.

Această hotarîre va fi executată cu sfinţenie de poliţie.

Intreg budgetul pe viitorul an financiar a ministeruluî de interne este alcătuit. Budgetul serviciuluî direcţieî generale a penitenciarelor se prezintă cu un spor de 500 miî leî, iar cel al direcţieî imprimerieî statuluî cu 70 miî leî economiî.

Din Belgrad se scrie că logodna regeluî Alexandru al Serbieî cu prinţesa Alexandra de Saxa-Coburg-Gotha, este un fapt îndeplinit.

Logodna oficială se va anunţa îndată după întoarcerea regeluî din Roma.

Prinţesa Alexandra este sora prinţeseî Maria, aşa că prin această căsătorie, curţile din Bucureştî şi Belgrad vor intra în legăturî de înrudire, ceea-ce ar aduce după sine şi apropierea Serbieî de Romînia şi prin aceasta de tripla alianţă.

Intre cele d'intîî proîecte de lege carî vor preocupa Camerile, e şi proîectul de lege pentru organizarea comunală.

Acest proîect de lege a fost aprobat de rege la Sinaia, şi se va vorbi de el în mesagiul de deschidere.

Se vorbeşte că imediat după alegerea nouluî mitropolit, Ghenadie va fi îertat de Sinod, redîndu-i-se archieria.

La direcţia căilor ferate domneşte cea maî mare dezordine, şi cînd cine-va are nenorocirea să facă vre-o plîngere, trebuîe să-şî piardă vremea lunî întregî, pînă i se acordă o audienţă, şi apoî e pur şi simplu dat afară.

Aşa s'a întîmplat cu telegrafistul Ion Dimitrescu din Inoteştî, care, avînd o plîngere la direcţia căilor ferate contra şefuluî staţieî Inoteştî, care l-a silit să-şî părăsească serviciul, a fost purtat cu vorba o lună de zile şi apoî încă bruscat de către D-niî Cotescu şi Mareş, carî nu sînt nicî la prima, nicî la a doua brutalitate pînă acum.

Tînărul Dimitrescu, voind să plece în oraşul săŭ natal şi neavînd mijloace, s'a adresat şi D luî San Marin, directorul prefectureî Capitaleî, rugîndu-l a-î da un bilet de drum, dar şi acesta, ca şi ceî de maî sus, l-a dat afară.

Aceste procedărî grosolane ale funcţionarilor căilor ferate şi prefectureî Capitaleî sînt regretabile, şi atragem atenţiunea atît a D-luî Saligny, cît şi a D-luî prefect de poliţie, asupra acestor fapte.

Proîectul pentru reformarea învăţămîntuluî secundar şi superior, pe care D. Poni voîa să-l aducă în dezbaterile Camerelor în această seziune, va rămîne în cartoanele ministruluî, din cauză că aproape toţî membriî consiliuluî permanent de instrucţiune, sînt în contra luî.

Maî mulţî profesorî universitarî şi deputaţî aŭ declarat că ar fi o ruşine pentru eî să voteze un asemenea proîect de învăţămînt, în care D. Poni îşî pune în evidenţă incapacitatea şi reacţionarizmul cel maî murdar.

D. Sturdza, care-şî are partea sa de colaboraţie în acest proîect, stăruîe din răsputerî pe lîngă aceştî profesorî că să îa în consideraţie proîectul şi să-l aprobe în consiliul permanent.

Inzistenţele primuluî-ministru însă, nu aŭ avut nicî un rezultat şi nicî nu vor avea faţa cu atitudinea hotărîtă a acestor profesorî.

Aflăm în mod positiv că mitropolitul Iosif Naniescu a declarat că va sta la primaţie foarte scurt timp şi că va demisiona, făcînd loc episcopuluî Partenie.

Episcopul Timuş al Argeşuluî e desemnat de guvern a fi ales mitropolit al Moldoveî în urma aduceriî luî Partenie la Bucureştî.

Facem cunoscut cetitorilor noştri, că, cu începere de astă-zi, D. Manole I. Avram este în Buzăŭ singurul depozitar al ziarelor: „Adevĕrul“, „Dreptatea“, „Epoca“ şi „Lumea Nouă“.

A se citi în pag. IV-a urmarea foîţeî PRIN CRIMĂ.

ECOURI

Din ţară

—— *Cetiţî* **Povestea Vorbeî,** revistă literară săptămînală.

Colaboratorî: *Al. Vlahuţă, Gh. Coşbuc, D. Teleor, Artur Stavri, Ion Gorun, St. Basarabeanu, St. Tomşa, St. Iosif, Vasile Pop, Steuerman. Murnu, Marion* şi alţiî. 15 banî numărul.

Abonamentul 8 leî pe an.

Apare în fie-care Jouî. 600—24

—— Un pungaş anume Ion Anghel a furat de la D. C. Mateescu comerciant din str. Sălcuţeî, maî multe bijuteriî, un cess de aur, nişte serviciî de masă şi banî, şi a fugit din Capitală.

Poliţia l-a prins la C.-Lung, găsind asupra luî obiectele furate şi o parte din banî.

—— Erî, pe la orele 3 jum. un bătrîn poleitor, în vîrstă de 65 anî, anume Şubert, a încetat subit din viaţă pe bulevardul Elisabetha.

Din ordinul parchetuluî cadavrul a fost dus la morgă.

—— Pentru şcoala superioară de ştiinţe de stat s'a stabilit următorul program al cursurilor pe anul 1896—1697:

Lunî, 7 jum.—8 jum D. N. Procopescu, Dreptul civil, anul al III-lea; 8 jum.—9 jum. D. C. G. Ioan (directorul şcoaleî), Dreptul administrativ.

Marţî, 7 jum.—8 jum. D. C. Crăsnaru, Dreptul şi Procedura Penală; 8 jum.—9 jum. D. G. Kernbach, Statistica.

Miercurî, 7 jum.—8 jum. D. C. I. Băicoianu, Economia politică; 8 jum.—9 jum. D. M. Caloianu, Istoria diplomatică a Europeî.

Jouî, 8 jum —9 jum. D. Adolf Stern, Dreptul comercial.

Vinerî, 8 jum.—9 jum. D. Victor Antonescu, Dreptul civil. Anul al II-lea.

Sîmbătă, 7 jum.—8 jum. D. Oscar Niculescu, Dreptul internaţional public; 8 jum. 9 jum. D. Stef. Meitani ,Dreptul internaţional privat.

Duminecă (dimineaţă), 9 jum.—10 jum. D. Em. Porumbaru, Dreptul constituţional; 10 jum. —11 jum. D. Barbu Păltineanu, Dreptul civil, anul I-iŭ.

—— Mediciî veterinarî, Constantinescu I. Constantin şi Petrescu Teodor, aŭ fos înaintaţî pe ziua de 16 Noembrie, în corpul ofiţerilor sanitarî de rezervă, la gradul de veterinarî de escadron, la regimentele 1 şi 9 de călăraşî.

—— S'aŭ primit ca internî militarî, pe ziua de 7 Noembrie 1896, la spitalul militar central, studenţiî în medicină: Mîndru Vasile, Costea Constantin, Rogoz Ion, Badiu, Dragomir, Popescu Emanuel, Teoharidi N. Constantin, Niculescu Savel, Andreescu Constantin şi Iarca Sp. Haralambie.

—— D-niî doctorî S. Chernbach şi I. Stefanovicî, membri în consiliul general al judeţuluî Dorohoiŭ, aŭ fost numiţî în funcţiunile onorifice de membri în consiliul de igienă şi salubritate publică al aceluî judeţ.

—— Au fost numiţî D-niî: P. Cardaş, secretar al consiliuluî de igienă şi al cancelarieî mediculuî primar al judeţuluî Roman; George Gubavu, vaccinator la urbea Piteştî; Vasile Gherasim, agent sanitar-vaccinator la plasa Trotuş, circumscripţia II, din judeţul Bacăŭ.

—— Aseară, între orele 8—50 m. şi 9, s'a simţit un uşor cutremur de pămînt în Capitală.

După telegramele primite, cutremurul a fost simţit şi în oraşele Brăila, Galaţî, Ploîeştî, Buzăŭ, Focşanî şi Tulcea.

—— Aseară, o femeîe anume Rozina, din strada 13 Septembrie No. 108, a încercat să se sinucidă bînd o soluţie de chibriturî. Prinzîndu-se de veste, nenorocita a fost dusă la spitalul Brîncovenesc, în stare foarte gravă.

Rozina a căutat să se sinucidă din cauza mizerieî.

—— D. Nicolae Ionescu, comerciant, a înştiinţat secţia 28, că aseară, pe cînd o copilă a sa de 4 anî se juca pe lîngă sobă, a luat foc rochia de pe ea, arzînd şi copila.

Pacienta a fost dusă la spitalul de copiî, unde a şi încetat din vîaţă.

—— Societatea studenţilor în medicină va ţine şedinţă publică Duminecă 17 Noembrie 1896, ora 2 p. m., în localul săŭ din palatul băilor Eforieî, cu următoarea ordine de zi: 1) Comunicărî. 2) Comunicarea D-luî C. Gruescu, despre Intosicaţiî cu acid fenic, cu prezentarea unuî bolnav. 3) Votărî de membri.

—— S'aŭ înaintat la gradul de sub-locotenent în rezervă, în arma artilerieî, pe ziua de 1 Noembrie 1896, soldaţiî bacalaureaţî: Schina C. Niculae, din regimentul 2 artilerie, în regimentul 9 artilerie; Grunau A. Constantin, din regimentul 2 artilerie, în regimentul 3 artilerie; Niculescu Toma, din regimentul 2 artilerie, în regimentul 7 artilerie; Pitişteanu Emanoel, din regimentul 2 artilerie, în regimentul 11 artilerie; Bursan G. Iulian, din regimentul 2 artilerie, în acelaş regiment; Teodorescu Niculae, din regimentul 2 artilerie, în regimentul 12 artilerie; Nicoreanu George, din regimentul 10 artilerie, în regimentul 1 artilerie; Ventura Gheorghe, din regimentul 10 artilerie, în acelaş regiment; Vernescu George, din regimentul 10 artilerie, în regimentul 5 artilerie; Marinescu Niculae, din regimentul 10 artilerie, în regimentul 9 artilerie; Darvari Dumitru, din regimentul 10 artilerie, în regimentul 3 artilerie; Marcovicî Vasile, din regimentul 10 artilerie, în regimentul 7 artilerie; Ionescu A. Ion, din regimentul 10 artilerie, în regimentul 11 artilerie; Popa Marius, din regimentul 3 artilerie, în regimentul 4 artilerie; Popea Valeriu, din regimentul 3 artilerie, în regimentul 8 artilerie; Căpitănescu Mircea, din regimentul 7 artilerie, în regimentul 12 artilerie.

—— In Galaţî a încetat din vîaţă, zilele aceste, C. Valsamachi, lăsînd o avere de maî multe milioane.

Iată şi testamentul săŭ:

Sub-semnatul Constantin C. Valsamachi, comerciant, domiciliat în Galaţî, str. Cuza-Vodă, No. 67, sănătos fiind de minte şi de corp, neavînd nicî ascendenţî nicî descendenţî, declar că după încetarea mea din vîaţă, constituesc legatar-universal asupra tuturor bunurilor mele, mobile şi imobile, presente şi viitoare, pe vărul meŭ primar, D. Atanasie E. Typaldo Bassia, fiul D-luî Evangheli Typaldo Bassia, frate al mameî mele, doctor în drept, domiciliat în Athena, îar executorî testamentarî aî ultimeî mele voinţe, numesc pe D-niî Gherasim A. Pana, impîegat comercial, domiciliat în Galaţî, strada Domnească, No. 88 şi Petre Botzan, avocat, domiciliat în Galaţî, strada Domnească, No, 137.

Galaţî, 2 Iunie 1894.

Semnat, **Constantin G. Valsamachi.**

Din streinătate

—— Renumitul critic teatral din Parî Francisque Sarcey, a dat în judecată pe proprietarul ziaruluî *„Petit Journal“*, pentru că fără nicî un motiv a refuzat de a-î maî publica criticele sale teatrale, carî eraŭ plătite cu 400 francî pe lună.

Francisque Sarcey s'a apărat singur, şi ziarul *„Petit Journal“* a fost condamnat la plata sumeî de 400 francî, remuneraţia cuvenită luî Sarcey pe o lună.

—— Relativ la răpirea prinţeseî Elvira, ziarele italiene maî află următoarele amănunte:

Pictorul *Folchi* care a fugit cu Dona Elvira, este nepotul episcopuluî catolic Folchi, care a sărăcit acum cîţî-va anî în speculaţiunî de bursă, pierzînd patru-zecî şi cincî de milioane de francî.

Folchi este un pictor mediocru, dar renumit pentru aventurile sale. Ast-fel, între alte multe, acum cîţî-va anî, a sedus pe o guvernantă şi fu silit s'o îa de nevastă; acum a lăsat-o pe drumurî săracă, cu ambiî săî copiî, şi a sedus pe Dona Elvira care are o zestre de două milioane de francî.

—— Un ziarist din Berlin a întrebat pe un renumit profesor al facultăţeî de medicină, dacă crede în posibilitatea lecuireî orbilor, cu ajutorul razelor luî Röntgen? Profesorul a raspuns că într'un ochiŭ, din care s'a îndepărtat prin operaţie lintea, se poate într'adevăr stîrni prin razele acestea un oare-care simţ de lumină, dar numaî de natura aceluîa pe care îl avem spre pildă atuncî, cînd înaintea ochîuluî închis ni se ţine un puternic izvor de lumină. Vederea însă, nu se poate în nicî un caz reda. Vestea mareî descoperirî deşteaptă decî numaî zadarnice speranţe.

EDIŢIA III

Regele Serbieî la Roma

ROMA, 13 Noembrie.—Regele Serbieî a sosit la 11.25 dimiaeaţa. A fost primit la gară de regele Humbert şi aclamat de un public numeros.

Regele Humbert a conferit regeluî Serbieî marele cordon al „Anunciadeî“, generaluluî Franassovicî marele cordon al sfinţilor „Mauriciŭ şi Lazăr“ şi ofiţerilor suiteî sale alte decoraţiunî.

După amîazî, regele Humbert a avut o lungă întrevedere cu regele Alexandru.

Seara, a fost un prînz de gală la Quirinal la care aŭ azistat demnitariî înalţî aî Curţeî statuluî şi aî armateî.

Revista cărţilor

Sincere, poieziî de Radu D. Rosetti. Un vol. în 16 de 85 de paginî, în editura *Bibliotecei pentru toţî.*

Succesul obţinut de tînărul nostru colaborator în prima ediţiune de lux, a obligat pe editor să retipărească volumul în ediţiunea populară a *Bibliotecei pentru toţî.*

Volumul apare tocmaî în momentul cînd în potriva poîetuluî sar toţî duşmaniî, toţî invidioşiî şi toate mediocrităţile carî văd că Rosetti îî întrece şi că a reuşit să fie remarcat din noîanul acelora carî publică poîeziî „pentru progresul literelor romîne“.

Camera Franceză

PARIS, 13 Noembrie.—Comisiunea vămilor a amînat pe Vinerĭ deciziunea sa în privinţa proiectuluĭ de lege asupra zahărurilor, creînd o taxă de fabricaţiune pentru a furniza resursele necesare alocaţiunilor şi premĭurilor de ieşire zahărurilor exportate.—Inainte de a se pronunţa în mod definitiv, comisiunea vrea să asculte guvernul.

Buletin atmosferic

13 Noembrie, 1896

Erĭ, cerul închis pînă seara.

In Moldova şi la munte, frigul a fost pronunţat.

A nins puţin în aproape toată Dobrogea şi în cîte-va localităţĭ din Moldova de sus.

Astă-zĭ, noros ; vîntul continue ; îngheţul se menţine.

Ultime Informaţiunĭ

Regele şi afacerea Ghenadie

După cum am spus încă de acum o săptămînă, în Mesagiul regal nu va figura de cît următoarea frază relativ la afacerea mitropolituluĭ primat:

„In curînd veţĭ fi chemaţĭ ca împreună cu Sf. Sinod să procedaţĭ la alegerea I. P. S. S. mitropolituluĭ primat la scaunul rămas vacant."

*

La început, regele nu se mulţumise cu această frază, cum am spus dupe primul consiliŭ de miniştri ţinut sub preşedinţia sa, dar în ultimul consiliu de miniştri a primit fraza D-luĭ Sturdza, de oare-ce primul ministru n'a putut găsi ceva tot atît de laconic, dar care să aibă aerul că spune maĭ mult.

*

Regele, care a împins pe guvern în afacerea Ghenadie, a intervenit direct, după cum am spus la ediţia I-a, ca să facă pe Iosef, mitropolitul Moldoveĭ, să primească a fi ales mitropolit-primat. Şi, prin fraza pe care o pune în Mesagiŭ, vrea să arate şi deputaţilor că voinţa sa este să nu se facă nicĭ un scandal asupra chestieĭ Ghenadie.

*

Ni se spune chiar că regele Carol ar fi declarat unor persoane politice că orĭ-ce se va întîmpla, orĭ-ce proporţiĭ va lua agitaţia în chestia Ghenadie, nu va schimba guvernul pe această chestie.

Noĭ credem că regele s'a cam lăudat. Dacă va fi o agitaţie serioasă, nu va avea încotro şi va fi nevoit să schimbe guvernul.

Rep.

D. P. S. Aurelian a declarat şi erĭ uneĭ persoane cu care s'a întreţinut maĭ mult timp, că nu primeşte să intre în minister.

D-sa a spus:

— A intra acum în minister, ar însemna să mă fac solidar cu toate actele săvîrşite de guvern în primul an de conducere a trebilor publice, şi aceasta nu-mĭ convine.

Erĭ a venit din noŭ înaintea Curţeĭ de Apel din Iaşĭ, cererea D-neĭ Eti Kirschen, soţia doctoruluĭ Kirschen, de a i se elibera garanţia de 24 miĭ de leĭ ce a depus pentru socrul săŭ.

Intîĭa oară, cererea a fost respinsă pentru motivul că D-na Kirschen nu avea autorizaţia soţuluĭ eĭ.

Erĭ, D-na Kirschen avea autorizaţia cerută, dar cererea a fost totuş respinsă.

Escrocii Kirschen, tatăl şi fiul, aŭ frustrat pe comercianţiĭ din străinătate cu 150.000 mărcĭ.

Azĭ se va distribui pentru a fi iscălită, adresa de protestare în chestia Ghenadie pe care grupul flevist a redactat-o ca să fie dată ca din partea poporuluĭ Capitaleĭ preşedinţilor Corpurilor Legiuitoare.

Ceĭ 300 de partizanĭ aĭ D-luĭ Fleva lucrează pe capete pentru ca să adune semnăturĭ.

Aŭ fost dizolvate următoarele consiliĭ comunale:

Greaca, Prisicenĭ şi Buturugenĭ din judeţul Ilfov şi Pleaşovu din judeţul Teleorman.

In consiliul de miniştri ce s'a ţinut aseară la ministerul de interne, s'a hotărît modul cum guvernul va pune chestia de încredere înaintea majorităţeĭ sale, la consfătuirea de diseară.

D. Sturdza va vorbi singur în numele guvernuluĭ.

Peste cîte-va zile se va încheĭa convenţiunea comercială între guvernul nostru şi Serbia.

Convenţia prevede şi construirea unuĭ pod peste Dunăre între T.-Severin şi Cladova, precum şi încheĭerea uneĭ convenţiĭ consulare.

Crimele din Dorohoiŭ

Două crime s'aŭ comis erĭ în Dorohoiŭ.

In comuna Dimachenĭ, femeĭa luĭ Ilie Mihail Pădureanu a uns pe bărbatul săŭ cu gaz peste tot corpul, pe cînd dormĭa, şi ĭ-a dat foc.

Bărbatul s'a sculat din somn, în flacărĭ. Dar neavînd pe nimenĭ care să-ĭ dea ajutor — de oare-ce femeĭa sa fugise — a ars cu desăvîrşire.

Cauza crimeĭ a fost răzbunarea, căcĭ Pădureanu îşĭ bătea foarte des femeĭa.

Criminala a fost arestată.

*

A doua crimă s'a comis în comuna Sabaru, unde locuitorul Gheorghe Mardaru, luîndu-se la ceartă cu Nicolae Opran, a aplicat acestuĭa cu toporul o puternică lovitură la cap, lăsîndu-l mort.

Mardaru a fost arestat.

Toţĭ deputaţiĭ şi senatoriĭ aŭ sosit în Capitală în vederea consfătuireĭ de diseară şi a deschidereĭ Corpurilor Legiuitoare.

D. Stolojan s'a întreţinut astă-zĭ la ministerul de interne cu foarte mulţĭ dintre eĭ.

Cetitoriĭ îşĭ amintesc de fostul soldat Iordache Vîrtosu, care a scăpat steagul regimentuluĭ 15 de dorobanţĭ din mîna Turcilor, la asaltul reduteĭ No. 2 de la Plevna. Ministrul de războiŭ a propus în Cameră facerea uneĭ pensiunĭ de 35 de leĭ pe lună acestuĭ eroŭ care azĭ a ajuns pe drumurĭ.

Vîrtosu zadarnic a umblat prin toate părţile, pe la rege, pe la regină, pe la toate autorităţile civile şi militare.

Nenorocitul eroŭ din noŭ a venit în Bucureştĭ. El speră că de astă dată, în această seziune, i se va vota pensiunea şi ast-fel va scăpa el şi familia luĭ de sărăcie.

Ar fi timp ca aceĭa carĭ se fălesc cu gloria armateĭ romîne, să nu lase pe ceĭ carĭ şĭ-aŭ pus viaţa în primejdie pentru a cuceri această glorie.

Aflăm că D. Dr. Némoti, cunoscutul doctor din Herkulesbad (Mehadia) va practica la Meran, pe timpul ĭerneĭ şi pînă în luna Maĭ la villa germană, Habsburger-Strasse, No. 13, Parterre 1, 2, 3. 609—1

Noul regulament al facultăţeĭ de litere

Noul regulament al facultăţeĭ de litere conţine următoarele puncte principale:

Se lasă studenţilor libertatea de a-şĭ alege singurĭ materiile studiilor.

Examenul de doctorat va consta dintr'o lucrate originală de valoare şi din treĭ examene orale şi anume: un examen de filozofie, unul asupra unuĭ subĭect oare-care din program şi în fine un examen foarte sever asupra unuĭ obĭect principal.

Se va creĭa o catedră de sociologie şi una de limba franceză.

Facultăţile de litere vor putea da doctoratul *honoris cauza*, acelora carĭ se vor distinge prin vre-o lucrare oare-şĭ care, fie eĭ romînĭ orĭ străinĭ.

Noul regulament va lua măsurĭ pentru asigurarea frecuentăreĭ maĭ regulate a cursurilor.

Diplomele de licenţă şi doctorat liberate de Universităţile din străinătate vor fi recunoscute în Romînia, fără nicĭ un examen, dacă purtătoriĭ vor avea bacalaureatul din ţară orĭ din străinătate.

Licenţiaţiĭ universităţilor străine vor fi primiţĭ la examenul de doctorat.

Profesorul nu va putea da maximul notelor la examenele de licenţă şi doctorat.

Acest regulament va intra în vigoare de la 1 Octombrte 1897. El a fost compus după modelul aceluĭa al facultăţilor din Germania.

Un puternic incendiŭ s'a declarat astă-noapte pe la orele 1 şi jum. la locuinţa D-luĭ Dumitru Ionescu, circĭumar în strada Mărcuţa 75. A ars tot acoperişul caseĭ.

Focul ar fi cauzat pagube maĭ marĭ, dacă pompieriĭ n'ar fi sosit la timp.

In urma informaţiuneĭ noastre relativ la mizeriile pricinuite de *Compania de gaz*, azĭ s'a prezintat la redacţia noastră o mulţime de comercianţĭ şi particularĭ carĭ ne-aŭ arătat şi eĭ suferinţele şi neajunsurile carĭ le îndură de la numita *companie*. Aceasta dovedeşte că nemulţemirea este generală. S'a luat iniţiativa subsemnăreĭ uneĭ petiţiunĭ către primăria Capitaleĭ, ca să ĭa măsurĭ în potriva acesteĭ negligenţe şi relevoinţĭ, saŭ să se facă o sforţare pentru a se desfiinţa monopolul CompanieĭT de gaz.

DE PESTE MUNŢI

Condamnaţiĭ din Bocşa-montană, traşĭ în judecată şi osîndiţĭ pentru vătămarea steaguluĭ unguresc, intră astă-zĭ toţĭ în temniţa tribunaluluĭ din Lugoş, ca să-şĭ facă osînda la care aŭ fost condamnaţĭ.

Istoria unor gĭuvaericale

Subt acest titlu, *Liberalul Gălăţean* povesteşte următoarele:

O-dată un personagiŭ din localitate s'a prezintat la un gĭuvaergiŭ tot din Galaţĭ, ca să cumpere nişte gĭuvaericale. S'a tocmit şi a ales gĭuvaericale în valoare de 3000 leĭ.

Aceste gĭuvaerurĭ, spunea personagiul în chestiune, voĭa să le facă dar la o nuntă. In acest scop, ceru gĭuvaergiuluĭ să i le încredinţeze spre a putea vedea dacă plac, de oare ce persoanele carĭ trebuĭaŭ să se pronunţe se aflaŭ la Bucureştĭ.

Văzînd însă că gĭuvaergiul se cam codeşte, pentru a-l asigura că nu va pĭerde baniĭ, îĭ dădu o poliţă pentru suma de treĭ miĭ leĭ şi ast fel eroul nostru intră în stăpînirea gĭuvaericalelor.

Peste vre-o 2 ceasurĭ, care nu fu de mirarea giuvaergiuluĭ că văzu intrînd pe uşe un ovreiŭ cămătar, şi care îĭ arată nişte giuvaericale, întrebîndu-l, dacă poate împrumuta pe dînsele suma de 2000 fr. Giuvaergiul nostru însă recunoscu în acele obĭecte giuvaericalele încredinţate personagiuluĭ nostru.

*

Negreşit uĭmirea luĭ nu fu mică, însă de oare-ce primise o poliţă de treĭ miĭ fr., fu nevoit să tacă din gură şi spuse cămătaruluĭ că nu poate să dea această sumă. După o lună, eroul nostru veni la giuvaergiu şi aduse cu sine obĭectele ce i se încredinţase spuind că nu plac şi cerîndu-şĭ ast-fel poliţa înapoĭ.

*

Cum puteţĭ califica, iubiţĭ cititorĭ, acest fapt fără pereche, a căruĭ ingeniositate o recunoştem, şi în acelaş timp *rugăm pe D. prefect Zorilă care cunoaşte cazul şi care a fost procuror general*, să ne explice cu amabilitatea care-l caracterisă în cadrul căruĭ art. din C. P. poate să intre asemenea îngeniositate?

Sperăm că nu vom fi refuzaţĭ.

Premiĭ ilustrate

Cetitorilor noştri, amatorĭ de artă, am reuşit să le putem oferi, drept premiĭ, producţiunĭ artistice de mare eleganţă.

Ele conzistă în albumurĭ de lux cu ilustraţiĭ splendide, artistic lucrate, unele reprezintînd copiĭ de pe operele de artă ce aŭ fost expuse anul acesta în SALONUL DIN CHAMPS DE MARS şi CHAMPS ELYSÉES.

In pagina IV a număruluĭ de azĭ, dăm o listă a acestor premiĭ, cu explicaţiunĭ privitoare la fie-care tabloŭ în parte, precum şi preţul absolut redus cu care le putem oferi cetitorilor noştri. Cu un

CUPON

decĭ al „Adevĕruluĭ", cetitorul poate obţine orĭ-care din ilustraţiile înşirate în lista premiilor ilustrate din pagina IV a „Adevĕruluĭ" de azĭ.

ULTIME TELEGRAME

SIGMARINGEN, 13 Noembrie. — Alteţele lor regale, prinţul şi principesa moştenitorĭ aĭ Romînieĭ, aŭ plecat la Darmstadt.

ATENA, 13 Noembrie.—Familia regală s'a întors din călătoria sa în străinătate.

Se aşteaptă sosirea ministruluĭ grec la Constantinopol.

S'a creĭat un post de ataşat militar pe lîngă legaţiunea grecească la Constantinopol.

LONDRA, 13 Noembrie. — *Pall Mall Gazette* zice că guvernul va cere o sporire de cîte-va milioane de lire sterline pentru budgetul armateĭ şi al rezerveĭ.

Agenţia Reuter declară această ştire de prematură, de oare-ce încă nu s'aŭ fixat bazele budgetuluĭ.

ALEXANDRIA, 13 Noembrie.—Preşedintele tribunaluluĭ a anunţat că sentinţa în privinţa procesuluĭ Caseĭ datorieĭ publice, se va pronunţa la 1 saŭ 8 Decembrie.

BUDA-PESTA, 13 Noembrie.—Deschiderea solemnă a celor două Camere ale Reichstaguluĭ se va face mîine la Hofburg.

BELGRAD, 13 Noembrie.— D-nul Cristicĭ, ministrul Serbieĭ la Bucureştĭ, a primit ordinul „Vulturuluĭ alb".

ATENA, 13 Noembrie. — *Camera deputaţilor*.—Răspunzînd la o interpelare, D-nul Delyannis dezminte ştirea că Grecia a aderat la tripla-alianţă.

Corespondenţa premiilor

14 Noembrie.

D-niĭ Jean Cuc, Buzăŭ; Stefan Dumitrescu, Brăila; Leonte N. Purcăreanu, Piteştĭ.

D-niĭ N. M. Chiutescu, Turnu-Severin; I. Juster, Podu-Turculuĭ; H. D. Giurgĭu; Anghel Degeanu, Loco; D-şoara Zoe Gaucea, Craĭova; D. V. Paĭu, Roman; D. G. Ionescu, funcţionar, Caracal.

Bine-voiţĭ a indica premiul cerut; preţul redus îl găsiţĭ în dreptul fie-căruĭ volum.

D-luĭ D. S, Nicolaescu, strada Rea Sillvia, 24, Loco.

Volumele cerute le avem.

Bine-voiţĭ a trece pe la Sala noastră de Depeşĭ pentru a vi le procura.

POŞTA REDACŢIEI

D-luĭ J. B. Loco. Nu e nicĭ un loc vacant pentru moment.

C. M.

BIBLIOGRAFIE

In editura librărieĭ Fraţiĭ Şaraga—Iaşĭ, a apărut *opul complect* din *Istoria Romînilor*, de D. *A. D. Xenopol*, compus din 12 volume tipărit. cu mare îngrijire. Preţul numaĭ *12 leĭ*, 12 volume.

Se recomandă cu inzistenţă această operă celebră, de trebuinţă fie-căruĭ romîn.

De vînzare la toate librăriile din ţară.

Pentru *Bucureştĭ*, a se adresa la *librăria Şaraga*, str. Fîntîneĭ, No. 21. Contra sumeĭ de maĭ sus, volumele se trimit franco la domiciliŭ.

*

Une cause celebre. La deposition du Mitropolitain Primat de Roumanie, par B. M. Un vol. in 8, de 270 de paginĭ.

SPECTACOLE

TEATRUL NAŢIONAL. — Jouĭ, 14 Noembrie 1896, se va reprezinta *Denisa*, pĭesă în 4 acte de Dumas-Fils.

Vinerĭ, 15 Noembrie 1896, se va reprezinta pentru prima oară: *Faust*, operă în 5 acte de I. Barbier şi M. Carre, muzica de Ch. Gounod, traducţie de D. St. Regianu.

CIRCUL C. F. SIDOLI. — Jouĭ, 14 Noembrie 1896, două marĭ reprezintaţiĭ.

GRAND ETABLISSEMENT HUGO.—Jouĭ, 14 Noembrie 1896, reprezintaţie *High-Life* cu debuturĭ nouĭ. M-lle Naya, grand Etoile de Paris. Repertoriul schimbat. Primul debut: M-lle Nora Gillis, excentrique française, M. et M-me Duffaut, duettistes de Paris à transformations excentriques.

Chansons nouvelles: Le tambour-major, Chevalier Lepoldi-Box et Drolly, celebriĭ velocipediştĭ umoristicĭ excentricĭ, cîĭnele Box, trucurĭ nouĭ.

Vinerĭ, 15 Noembrie 1896, mare reprezintaţie cu program schimbat.

O publicaţie interesantă

Toată lumea, la noĭ, cunoaşte acum «*Biblioteca pentru toţĭ*», întreprinderea folositoare şi amuzantă care a avut atît succes în cît într'un an şi jumăt. a tipărit *100 de cărţĭ*, care de care maĭ frumoasă şi maĭ importantă. Zilele acestea a apărut şi

Calendarul ilustrat

„Al Bibliotecei pentru toţĭ"

care este cea maĭ elegantă şi bună publicaţie de acest fel. Intr'adevăr acest *Calendar* are **208 paginĭ** de text, cu materia cea maĭ aleasă, are **23 de ilustraţiĭ** perfect executate în streinătate şi cu toate acestea nu costă de cît

50 Banĭ exemplarul

Materia acestuĭ calendar se compune pe lîngă nuvele, poeziĭ, cugetărĭ, snoave, anecdote, scrise de autorĭ ca: *Andersen, Andre Theuriet, Shelley, Jules, Simon, Carmen Sylva*, etc., din o parte calendaristică, importantă: sărbătorĭ mobile naţionale, calendar judecătoresc, al şcoalelor, crosclopie, capiĭ statelor, tarife telegrafice, de bagage, tarife de călătorĭ etc etc. şi are şi ilustraţiile următoare:

M. S. Regina Elisabeta, A. S. Principele Carol II, Independenţa Romînieĭ, I Michelet, Al Odobescu, Ioan, Creangă, A. S. R. Prinţesa Maria şi Prinţesa Elisabeta, Maica Domnuluĭ, Barbu S. Delavrancea, D. S. Olănescu, G. Ionescu Gion, Traian Demetrescu, C. I. Stăncescu. Petre Dulfu, Popovici Bănăţeanu, Radu Rosetti, D. Rosetti Max. Nadona din Foligno, Dumitru Stăncescu, Carol Müller, Tennysoe, Ion V. Socec şi Venus de la Milo.

Un exemplar numaĭ 50 banĭ.

585 2

FOIȚA ZIARULUI «ADEVĔRUL»

187

PRIN CRIMA

PARTEA A PATRA

JUSTIȚIE SUPREMĂ

III

Donațiunea

— Dar eștĭ un monstru! zise Sylvia.

Francisca ridică din umerĭ.

Cuvintele nu-ĭ zgîrîiaŭ epiderma eĭ solidă.

— Monstru saŭ ba, mĭ-e egal.

Situația e asta: mătușa mea îmĭ dăruește averea eĭ. O vreaŭ. Și voĭ ști să fac să mi se dea prin toate mijloacele pe carĭ legea mi le pune la dispoziție.

— Dar vom fi ruinațĭ, absolut ruinațĭ!.. strigă Louis.

— Cu atît maĭ rău pentru voĭ. Nu trebuia să mîncațĭ prostește — oh! ba cît de prostește!.. — cele cincĭ-zecĭ saŭ șaĭzecĭ de milioane din această pradă bogată, căcĭ inventarul a fost făcut foarte galantonește pentru voĭ.

Ah! înțeleg ca după ce aĭ fost bogata și orgolioasa baroneasă Berthier, continuă ea adresîndu-se în particular Sylvieĭ, să te coste ca să nu aĭ nimic saŭ aproape nimic...

Nu-mĭ pasă de asta....

Fie-care la rîndul săŭ.

De acuma o să fiŭ eŭ stăpîna otelului și a milioanelor rămase....

La asta nu renunț, puteți fi sigurĭ amîndouĭ....

— Dar fratele tăŭ?... Vreĭ să-l despoĭ și pe dînsul?

— Nu-l despoĭ, de oare-ce totul îmĭ este dat în mod foarte legitim. In sfîrșit, încă o-dată, mĭ-e egal.

De prisos să maĭ inzistațĭ.

N'avețĭ de cît să mă lăsațĭ în pace.

— Și o să mă aruncĭ pe mine, tatăl-tăŭ, în mizerie? întrebă Louis plîngînd și cu inima sfîșiată; căcĭ ingratitudinea neagră a acesteĭ fete pe care o adorase atît de mult, domina în acest moment la dînsul orĭ-ce altă considerație, orĭ-ce sentiment.

— Ție, zise cu o indiferență care părea maĭ mult plictiseală, o să-țĭ fac o pensiune alimentară, pe care te veĭ duce s'o mănîncĭ în faĭmosul pavilion de vînătoare pe care țĭ-l las.

— Dar te-am tratat ca și cînd aĭ fi fost fica mea. zise Sylvia.

Cînd eraĭ mică, plină de bube, cu puroaiele carĭ țĭ se scurgeaŭ din toate părțile și îngrețoșaŭ pe toată lumea, eŭ singură te-am căutat...

Dar difteria?

N'aĭ fost bolnavă de treĭ orĭ.

Nu știĭ că fără îngrijirile mele, n'aĭ maĭ fi în viață?...

Ridicînd iarăș din umerĭ, fata asta care era în adevăr un monstru, răspunse:

— Mătușa-mea Edith, mă luase cînd te-aĭ măritat tu. Trebuia să mă lașĭ unde eram și n'aĭ fi avut nevoie să mă cauțĭ.

Scoasă din fire, baroneasa se apropie și arătîndu-ĭ pumnul, îĭ zise:

— Mizerabilă, fără inimă!... fică nerușinată, bagă de seamă, căcĭ dacă veĭ avea nenorocirea să ruinezĭ pe fiul meŭ, să ne ruinezĭ pe toțĭ, îțĭ făgăduiesc că n'o să-țĭ meargă bine...

Ochiĭ Normandeĭ eraŭ teribilĭ... Gura-ĭ era convulzionată... In fizionomia eĭ întreagă era o hotărîre sălbatecă, în stare de orĭ și ce.

Louis ofta, cu capul între mîinĭ.

Nu văzu fața turburată și energică a Sylvieĭ.

Francisca își urmărea ideia eĭ, o brava, își zicea în sine:

— Vorbe!... N'o să-mĭ meargă bine.... Știam... Și!.... O să fiŭ stăpînă singură peste toate celea... Asta însemnează ceva!...

Dacă de Graves, maĭ inteligent, ar fi azistat la scenă, ar fi înțeles, poate, după fizionomia hotărîtă și sinistră a baroneseĭ, că trebuie să se păzească de Sylvia și să ia oare-carĭ precauțiunĭ în contră-ĭ.

Vecinica justiție divină, această justiție pe care contase atît de absolut Christoval de Monté Léone, nu voi acest lucru!..

IV

Trecutul

De și căsătoria luĭ Monté-Léone a fost cît se poate de discretă, acest prinț din *O mie și una de Noptĭ*, căpătase în timpul din urmă un loc prea mare în societatea pariziană ca să nu se vorbească despre dînsa.

Un singur lucru rămase necunoscut: îndoita personalitate a femeieĭ sale.

Iar ca aceasta să se arate de aproape, să aibă o zi fixă, să facă vizite, să primească numeroasele sale invitațiĭ ce-ĭ veneaŭ din toate părțile, nicĭ nu se gîndea.

Era prea fericită în mijlocul acesteĭ scumpe fericirĭ, pe care atîta o dorise, ca s'o maĭ profaneze, prin toate aceste distracțiĭ străine, acuma cînd ĭ-o dăduse Dumnezeŭ.

Atuncĭ, în interiorul măreţuluĭ palat al luĭ Monté-Léone, între bărbatul săŭ, fica lor, Edith, Genevieva, Imaculata și familia Fontenay, cine ar fi putut străbate misterul de care voiaŭ toțĭ să se înconjoare, pînă se va săvîrși opera de răzbunare?...

In neamul Berthier, dacă ar fi vorbit cine-va de căsătoria luĭ Monté-Léone, nimenĭ n'ar fi presupus secretul.

Christoval, ducîndu-se să ia milionul pe care Louis îl împrumutase de la Claïn, în condițiunile grele carĭ se cunosc, spusese două vorbe, într'un chip cu totul firesc.

D-ra de Terrenoire, spunea el, era o rudă a sa, regăsită în Franța și cu care se logodise din copilărie.

— Un roman de dragoste? zise Louis.

Și asupra răspunsuluĭ afirmativ din partea luĭ Monté Léone, de Graves conchisese.

— Aĭ toate noroacele, prințule!

Convorbirea se oprise aci.

Lafont, maĭ șiret, mirosise în această căsătorie ceva extra ordinar, și presimțirea îl îndemna să afle.

Se dusesese la primărie și cercetase actele soților.

Ale prințuluĭ, spre marea luĭ surprindere, eraŭ complecte și un funcționar căruia îĭ dăduse un bacșiș, îl asigură că extractele de naștere, de deces și cele-l'alte eraŭ absolut autentice și regulate.

Cît despre personalitatea Sabineĭ de Terrenoire, nu-ĭ dete nimic de bănuit și nicĭ nu se îngriji de ea.

Nu auzise nicĭ-o-dată despre numele logodniceĭ luĭ Mihaĭ, și e chiar probabil că nicĭ nu știuse că fostul săŭ pensionar avuse una.

Dar fiind-că avea multe relațiĭ în lume se duse la maĭ mulțĭ Mexicanĭ bogațĭ pe care-ĭ cunoștea.

Aceștia îĭ confirmară informațiile căpătate la primărie.

Prințul de Monté-Léone era născut, în adevăr, la Mexic, unde avusese în tot-d'a-una relațiunĭ și unde sora luĭ, frumoasa Imaculata de Miraflores era cunoscută de toată lumea.

(Va urma)

PREMIILE „ADEVERULUI"

Premiile „Adevĕruluĭ"

CUPON

14 NOEMBRIE 1896

Acest cupon tăiat din gazetă și trimis *Săleĭ de depeșĭ* a *Adevĕruluĭ*, dă dreptul la unul din premiile din lista de maĭ jos. El este valabil pînă la 18 Noembre inclusiv.

Premiĭ ilustrate

Ed. Sain. *Vînătoarea rătăcită.* Reprezintă pe zeița Diana urmărind nebunește un cerb ce rătăcește în pădure. Zeița rătăcită purtînd un luceafăr înfipt în frumosul eĭ păr, caută o potecă. Sain a știut să dea diveĭ sale niște forme elegante și cu liniĭ armonioase. ca premiŭ 30 banĭ.

I. Frappa. *Portret de copil.* Reprezintă un copil așezat într'un fotoliŭ mare. Are o aparență foarte veselă. ca „ 30 „

L. Barrau. *O sărbătoare în Catalonia.* Un tabloŭ admirabil în care un copil distribue lumînărĭ la credincioșĭ, scenă religioasă care se apropie foarte mult de aprinsul lumînărilor în noaptea de înviere la noĭ. ca „ 30 „

Tragard. *Ciobanul.* Un tip foarte interesant. Pe cînd la noĭ ciobaniĭ habar n'aŭ de carte, tipul luĭ Tragard este reprezintat în mijlocul turmeĭ sale cu un ziar în mînă, cetindu-l. ca „ 30 „

H. Bouvet. *Toamnă.* O damă în toamna viețeĭ șezînd pe o bancă la umbra unor palmierĭ privește cu dragoste la fiicele sale, două copile cu expresiune îngerească. ca premiŭ 30 banĭ.

M. Chabas. *Țara ideală.* Un tabloŭ admirabil decorativ în care niște vizitatorĭ explorează o țară cu totul alt-fel de cum o cunoaștem noĭ. ca „ 30 „

J. J. Rousseau. *Intorșĭ de la școală.* O scenă de familie în care bunicul ține pe nepoata sa, reîntoarsă de la școală, pe genunchĭ cercetînd-o despre progresele ce face la învĕțătură. ca „ 30 „

Stengelin. *Marea.* De pe țărmul uneĭ mărĭ niște spectatorĭ privesc mișcarea valurilor pe care se leagănă corabia și bărcile carĭ se perd în spumoasele valurĭ ale măreĭ. „ „ 30 „

Armand Silvestre. *Noël Joyeux.* Versurĭ intercalate cu bogate și frumoase ilustrațiunĭ. Un volum luxos executat. In loc de 5 leĭ. „ „ Leĭ 2.50.

Note de muzică

Floare de Maĭ, Polka Mazurca de D-na Mathilda Mironescu, în loc de 1.50 se dă ca premiŭ cu 0.70.

Serviciĭ de masă

Lingurĭ de masă metal de lux lustruit,	duzina	Leĭ 16	Premiŭ 9.05
Furculițe de masă	„	16	9.05
Lingurĭ de desert	„	15	8.35
Furculițe de desert	»	15	8.35
Lingurițe pentru cafea	„	8.50	4.80
Lingurĭ marĭ de supă	bucata	7.	3.95
Clește pentru zahar	»	3.50	2 00
Lingurĭ de masă metal alb argintat	duzina	Leĭ 35	Premiŭ 19.80
Furculițe de masă	„	35	19.80
Lingurĭ de desert	„	33	18.75
Furculițe de desert	„	33	18.75
Lingurițe pentru cafea	„	21	11 90
Furculițe pentru stridiĭ	„	23.40	13.20
Furculițe pentru melcĭ	„	23.40	13.20
Lingurițe pentru mazgran	»	23 40	13.20
Lingurĭ marĭ pentru supă,	bucata	14	7.95
Lingurĭ marĭ pentru ragout	»	9.30	5.30
Clește pentru zahar	»	7	3.95
Lingurĭ de masă argintate de lux	duzina	Leĭ 45.	Premiŭ 23.15
Furculițe de masă	»	45	23.15
Lingurĭ de desert	»	35	19.35
Furculițe de desert	»	35	19.35
Lingurițe pentru cafea	»	23	14.40
Furculițe pentru stridiĭ	»	26.50	15.
Furculițe pentru melcĭ	„	26.50	15.
Cutite de masă	»	40	21.90
Cuțite de desert	„	36.50	20.45
Lingurițe pentru mazagran	„	25	14.50
Lingurĭ marĭ de supă	bucata	15.75	8.95
Lingurĭ marĭ pentru ragout	»	10	5.65
Clește pentru zahar	»	7.50	4.40
Serviciŭ de tăiat	„	14.25	8.10
Cupe (Timbale) argintate 5q.	Bucata	Leĭ 8.50	Premiŭ 4.75
Cupe » 6q	„	10.50	5.25
Cupe » 7q	„	12.	6.
Cupe (chope) 5q	„	8.50	4.75
Cupe „ 6q	„	10.	5.25
Cupe „ 7q	„	12.	6.

Cărțĭ franceze

	In loc de Leĭ	Se dă ca premiŭ cu
Paul Antonini. Les Chinois peints par un français . .	3.50	0.80
Félix Sangnier. En vacances, avec illustrations . .	3.60	0.90
Georges Duruy. Fin de rêve	3.50	0.90
Le Comte d'Herisson. Autour d'une révolution (1788-1799)	3.50	1.
Joseph d'Arcay. Notes inedites sur M. Thiers. L'homme privé—L'homme politique	3.50	1.
Paul Lenglé. Le neveu de Bonaparte. Souvenirs de nos campagnes politiques avec le *Prince Napoléon Bonaparte*	3.50	0.90
Etincelle. L'archiduchesse .	3.50	0.90
Paul Gaulot. Rêve d'Empire	3.50	0.90
Philippe Desplas. Dans la tourmente	3.50	0.90
Dr. E. Monin. Misères nerveuses	3.50	0,90
Jean Carol. Soeur Jeanne.	3.50	0.80
Idem. Coeurs à part .	3.50	1.
Le Comte d'Hérisson. Les Girouettes politiques—Un sécrétaire de Napoléon I-er	3.50	0.95
Albert Verly. Le Général Boulanger et la Conspiration monarchique	3.50	1.
Charles Epheyre. Soeur Marthe	3.50	0.85
Jules Legoux. Hommes et femmes	3.50	0.90
Felix Cohen. Le club avec une lettre de Edmond Gondinent	3.50	0.80
Jeanne Mairet. Némésis .	3.50	1.
Frédéric Febvre. Au bord de la Scéne, avec une préface de Jules Claretie . .	3,50	1.
Jane de la Vaudère. Mortelle étreinte	3.50	0.90
Mario Uchard. L'Etoile de Jean	3.50	0.85

Cărțĭ romînești

	In loc de Leĭ	Se dă ca premiŭ cu
I. Păun, (Pincio) Versurĭ și Proză	2.	1.20
Artur Stavri. Poieziĭ 1888 — 1894	3.	1.50
Duiliu Zamfirescu Lume nouă și Lume veche . .	3.—	1.—
Dobrogeanu-Gherea: Literatură și știință . . .	5.—	2.—
Gerhart Hauptman: Țesătoriĭ, dramă socială . . .	1.50	0.50
A. Vlahuță: In vîltoare, nuvele și impresiĭ	1.25	0.65
Ion C. Bacalbașa: De focul biruluĭ (Mort fără lumînare)	2.—	0.65
Nicolae M. Philimon: Ciocoiĭ vechĭ și noĭ, roman original	4.—	0.95
Califul Osman: O mie și una de zile	2.—	0.65
L. Adam: O noapte înspăĭmîntătoare saŭ teribilul dezastru	0.80	0.30
Al. Dumas: Ceĭ treĭ mușchetarĭ, 7 volume ilustrate	15.25	4.—
Corabia blestemată, basm popular	2.—	0.50
B. P. Hajdău: La Valachie jusqu'en 1400, Extension territoriale	3.—	1.—
Iohn Milton: Paradisul perdut, tradus de B. Lazureanu	5.—	1.50
Th. Speranță: Mama Soacra	3.—	1.—
Th. Speranță: Popa cel de treabă	2.—	0.90
Dimitrie Bolintineanu: Elena, roman original . .	4.—	1.50

Pentru provincie se încarcă porto.

Proprietar, CONST. MILLE — Tipografia ziaruluĭ „Adevĕrul" Pasagiul Băncel Naționale — Tipărit cu cerneală E. T Gleitsmann, Dresda